

**Збереження народних традицій – запорука гідного майбутнього.
(бібліографічний огляд літератури)**

**„ ... і як би не змінювався світ,
куди б не закинула тебе доля,
завжди зберігай у серці ті
духовні скарби, які дісталися тобі
у спадок від попередніх поколінь...”**

А. Сокіл

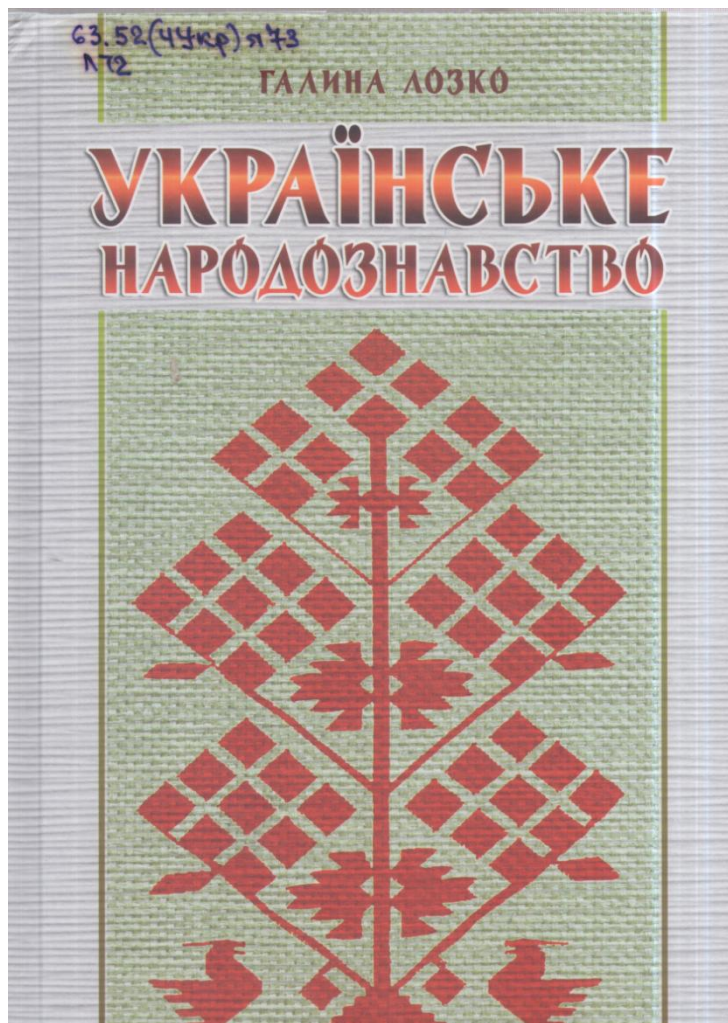
Світ українських традицій нескінченно багатий. Століттями складалася гармонійна система обрядів та вірувань, які на сучасному історичному етапі знову набувають популярності.

Народ існує, поки існує його мова, звичаї та традиції – те особливе, що вирізняє його серед інших народів. В усіх народів світу існує повір'я, що той, хто, забув звичаї своїх батьків, крається людьми й Богом.

Зроду-віку існував тісний взаємозв'язок: батьки передавали в спадок своїм дітям навички до праці й поведінки та добру пам'ять про себе; діти ж зобов'язані були дотримуватись і розвивати родовідні звичаї. Кожна родина має дотримуватися заповітів батьків і дідів: ґрунтовно знати рідну мову, вивчати історію народу й родоводу, жити за принципами народної моралі.

Українські звичаї, традиції, обряди – це втілені в рухи й слова світовідчуття, світосприймання та взаємин між людиною та природою, між людиною і людиною. Це найдорожчий скарб, який допоміг вижити нашій нації, зберегтися у віках, розвиватися та вдосконалюватися.

Пропонуємо вашій увазі бібліографічний огляд літератури присвячений українським народним звичаям, традиціям фольклору та побуту.

Лозко, Г. С. Українське народознавство / Г. С. Лозко. – Вид. 5-те, зі змін. та доповн. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 512 с.

Народознавство як наука про життя, звичаї та обряди й духовну творчість народу загально визнане у всьому світі. Український етнос нині творить власну альтернативу світовому глобалізму. А це можливо лише на основі перевірених тисячоліттями етнічних цінностей.

У книзі подано змістовну інформацію про походження українців, їхню духовну культуру, господарство, побут, родину.

Зроблено докладний аналіз Велесової Книги, відтворено давній календар наших Пращурів « Коло Свароже». Доповнено книгу новими фактичними даними (зокрема розділи про походження українського народу, міфологію, пантеон слов'янських Богів, державну символіку, додано відомості про цілющі рослини і священних тварин тощо). Видання доповнене ілюстративним матеріалом, а також великим списком наукових джерел.

Книга буде цікавою для всіх, хто любить і шанує рідну минувшину та дбає про майбутнє збереження нашого етносу.

Черепанова, С. О. Філософія родознавства : навч. посіб. / С. О. Черепанова ; передм. проф. В. Г. Скотного. – К. : Знання, КОО, 2008. – 460, [4] с.

Духовні засади нації зберігають у поколіннях мову народу, звичаї, обряди, традиції, народне мистецтво, народну культуру. У вихованні особистості на традиціях національної культури першочергова роль належить родинному середовищу.

У навчальному посібнику в контексті гуманітарно-культуротворчої стратегії філософії освіти розглянуто буття людини у просторі культури, поняття «рід – покоління», духовність родинного середовища, цінності національної культури, традиційну родинну обрядовість українців, форми збереження історичної та родової пам'яті, теоретичні аспекти генеалогії, методи дослідження Родоводу.

Видання належить до актуальних прикладів національного виховання молоді засобами культури. Воно зацікавить викладачів культурологічних дисциплін, фахівців з педагогіки родинного виховання, учнів та студентів, всіх, кого цікавить духовне піднесення власного Роду, а відтак – України.

Шкода, М. Н. Традиції і свята українського народу / М. Н. Шкода. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2007. – 384 с. : іл.

Українські народні звичаї походять здебільшого ще з передхристиянських часів. Упродовж віків вони злилися з християнськими звичаями та обрядами в одну гармонійну цілість. Кожне традиційне свято і кожний обряд тісно пов'язувалися з народними віруваннями та повір'ями.

Книга містить описи всіх основних державних, міжнародних, церковних і народних свят, а також днів пам'яті. Описи супроводжуються коментарями щодо традицій святкування й уточненням народних прикмет, пов'язаних із кожною конкретною датою. Чималу увагу приділено опису різного роду повір'їв та оберегів, що супроводжують українців в побуті, а головне – в особливі моменти життя, у святкові дні.

Безліч цікавих фактів, захоплива манера розповіді роблять видання справжнім подарунком для всіх шанувальників вітчизняної культури.

Косміна, О. Ю. Традиційне вбрання українців = Traditional Ukrainian Clothing. Т. 1. Лісостеп. Степ / О. Ю. Косміна. – К. : Балтія-Друк, 2008. – 157, [3] с. : іл.

Традиційне українське вбрання є одним із символів українства, складовою, без якої немислима національна ідентичність українського народу. Що являє собою традиційне українське вбрання і чому інтерес до нього не зникає в сучасному урбанізованому суспільстві?

Це видання ознайомить читача з історією українського народного одягу, а саме Волині, Галичині, Поділля, Слобожанщини, Полтавщини. Пропоноване видання ставить на меті зруйнувати існуючі стереотипи і показати широкий спектр регіональних типів вбрання, про які багато хто навіть і не здогадується.

Скуратівський, В. Т. Покуть [Текст] / Василь Скуратівський ; [худ. А. М. Буртовий ; ред. М. Ф. Совенко]. – К. : Довіра, 1992. – 234, [3] с. : іл. – (Серія "Відродження").

Усе відчайдушнішим стає інтерес українського народу до своєї історії, давньої культури, способу мислення наших далеких предків. Такий інтерес цілком зрозумілий і виходить далеко за межі національні і державні. Людство, досягнувши певного рівня розвитку, як і всяка окрема людина, що ввійшла у зрілий вік, звертається поглядом до власних витоків, коренів. Повернення давніх традицій і впровадження традицій новітніх – один зі шляхів державного поступу.

Ця книжка для кожного суцього в українській землі. Бо вона пам'ять роду і народу; про пісню колискову і про народження добра, про свята, звичаї, вірування... – тобто про обереги народу, про великий духовний спадок, з надією залишений нам прадідами.

Скуратівський, В. Т. Вінець [Текст] / Василь Скуратівський ; [худ. В. М. Кущ]. – К. : Вид-во УСГА, 1994. – 231, [3] с. : фотоіл.

Пізнання того, хто ми, звідки та чиї діти, осмислення нашого коріння. Бо нову, незалежну державу ми збудуємо тоді, коли подолаємо духовне безпам'ятство. Творчий доробок В. Скуратівського великий. Проте він ніколи не зупинявся на досягнутому.

«Вінець» – український народний календар, у цю книгу увійшли описи народних свят, забав, ворожінь, обрядових дійств, прикмет, а також приповідки, прислів'я, тексти пісень, пов'язаних з проведенням сільськогосподарських робіт.

Виразна, колоритна мова дає змогу відчувати витoki духовної культури українського народу.

Грушевський, М. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу / Марко Грушевський ; [гол ред. В. Куценко, ред. Л. Петік ; фото Я. Левчук]. – К. : Либідь, 2006. – 256 с. : іл.

Вивченню місця та ролі дитини в етнічній культурі українців до початку ХХ ст. присвячувалася низка наукових праць, але переважно вони обмежувалися лише фіксацією та описом звичаїв та обрядів родильного циклу.

Праця українського етнографа, громадського діяча, єпископа УАПЦ Марка Грушевського є «пребагатою збіркою матеріалу про дітей в українському селі» (І. Франко). Подано і проілюстровано дослідження про дитячі іграшки й забави.

Книжка зацікавить не лише фахівців – етнографів, фольклористів, педагогів, медиків, а й батьків, широке коло читачів.

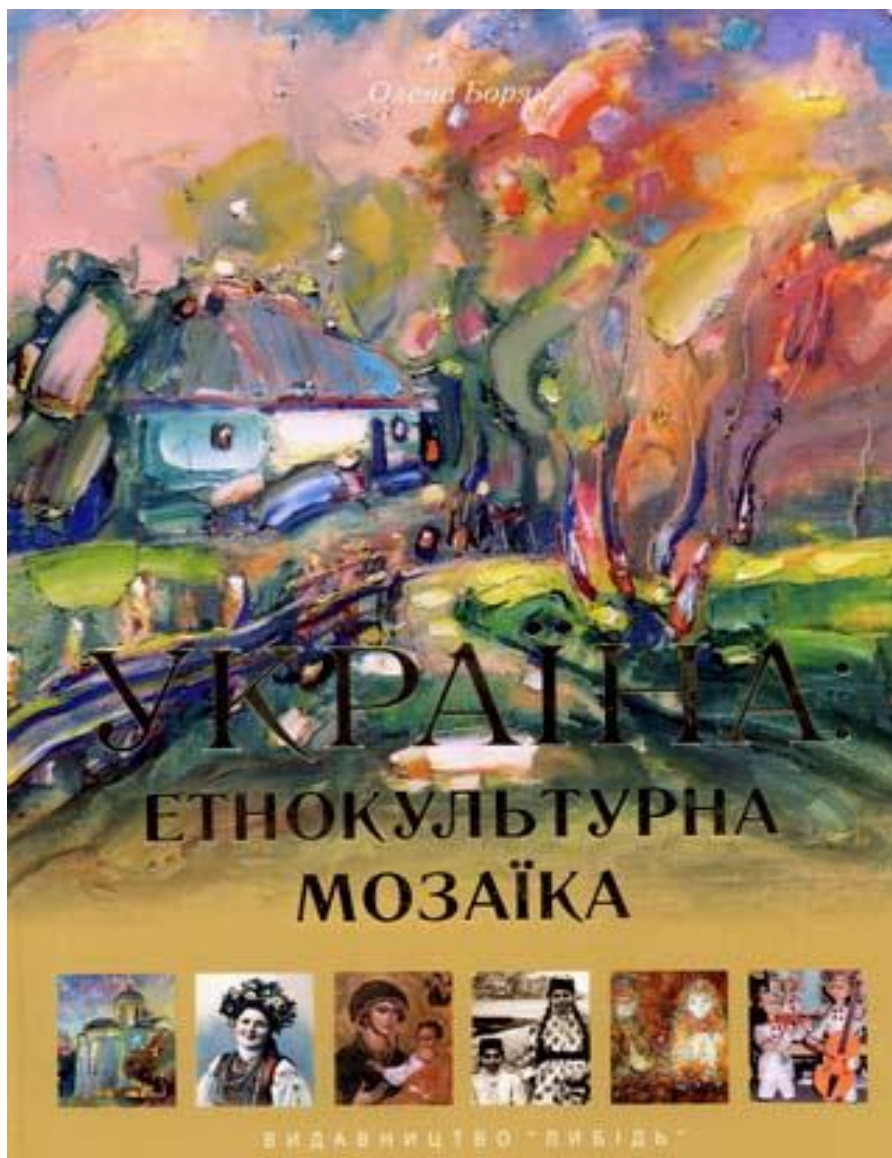

Сивачук, Н. П. Уманське весілля / Н. П. Сивачук. – Умань : ПП Жовтий, 2010. – 201 с. : іл.

Одруження – важлива, урочиста і хвилююча подія, в якій закладено космічний зміст життя людини, ідея оновлення і продовження роду. У назві «весілля» звучать мелодії щастя, радості. Весільні бряди – це закріплені традиціями суспільні звичаї і врочистості, що супроводжують і знаменують одруження, народження нової сім'ї.

У посібнику розглянуто весільну обрядовість Уманщини у контексті національної сім'юсфери у часових межах кінця ХІХ – початку ХХІ століття. Особливої уваги надано пісням, що супроводжують весільний обряд.

На основі архівних матеріалів, записів фольклористів, експедиційних досліджень науковців лабораторії «Етнологія Черкаського краю» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відтворено старовинний весільний обряд Уманщини. Рекомендовано як навчальний посібник з фольклору для студентів вищих навчальних

Боряк, О. Україна: етнокультурна мозаїка / Олена Боряк ; [гол. ред. С. Головка, ред. Ю. Медюк]. – К. : Либідь, 2006. – 325, [3] с. : іл.

Майже за тисячолітню історію свого існування українці сформували власні уявлення про навколишній світ і пов'язані з ним вірування. Як і колись, українці зараз вірять у різні прикмети, силу чарів, проклять, силу молитов, замовлянь, вірять у добру та лиху годину, легкі й тяжкі дні, віру в нечисту силу все це у видозмінений, а іноді і в первісній формі дійшло до нашого часу.

В етнокультурологічних нарисах, присвячених традиційному буттю пересічного українця XIX – першої половини XX ст., йдеться про свята й будні, звичаї та обряди, повір'я і символіку та багато що інше. Разом зі

свідченнями очевидців, узагальненнями дослідників та маловідомим ілюстративним матеріалом із архівів та малярських майстерень усе це складає своєрідну мозаїчну панораму народного світосприйняття.

Книга для всіх, хто цікавиться українською минувиною.

Підготувала провідний бібліограф Пінковська А. П.